

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 28-29.05.2016 r. na kierunku pedagogika prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych oraz obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego stopnia (profil ogólnoakademicki) realizowanych w formie niestacjonarnej na Wydziale Pedagogicznym Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Muchacka

członkowie:

- 1. prof. dr hab. Stefania Walasek, ekspert PKA**
- 2. dr hab. Iwona Czaja-Chudyba, ekspert PKA**
- 3. mgr Grzegorz Kołodziej, ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia**
- 4. Milena Tarasiuk, ekspert PKA ds. studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku pedagogika prowadzonym na Wydziale Pedagogicznym Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Poprzednia ocena jakości kształcenia na ww. kierunku została przeprowadzona w 2009 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. W ostatniej ocenie PKA w 2009 roku brak było uwag i zaleceń.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału prowadzącego wizytowany kierunek studiów stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO PKA.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy			X		

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			
--	--	---	--	--	--

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

W wyniku odpowiedzi na raport powizytacyjny, Zespół postanawia podnieść kryterium nr 5 tj. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy, ze „znacząco” na „w pełni”.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
--	--	---	--	--	--

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła					

zmiana oceny					
--------------	--	--	--	--	--

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiające osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólniakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólniakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiającą studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednio wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa,

w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1. WSHE w Brzegu jest uczelnią wyższą zawodową o charakterze niepublicznym. Uczelnia powstała w 2001 roku. Misja i strategia rozwoju uczelni na lata 2013-2017 została przyjęta uchwałą nr 3 Senatu WSHE w Brzegu z dn. 24.05.2013r. Podstawą wizji i misji uczelni jest analiza „warunków społecznych i kulturalnych w jakich pracuje szkoła”, jest więc ściśle związana z potrzebami naukowo-społecznymi środowiska. W świetle analizy dokumentacji uczelni należy stwierdzić, iż główną ideą, a zarazem misją WSHE w Brzegu jest sprawienie, aby edukacja stała się w lokalnej społeczności „wartością autoteliczną”. Cel ten ściśle wiąże się z ideałami pedagogicznymi. Przekłada się to ściśle na dwa główne kierunki, zarysowane w koncepcji kształcenia: uściślenie relacji ze środowiskiem /

odpowiadanie na potrzeby otoczenia lokalnego, a także „*dbałość o wysoki poziom zajęć dydaktycznych z programami przygotowującymi do dalszej nauki*”. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów odpowiada polityce zapewnienia jakości. Cele kierunkowe wedle przedłożonych dokumentów realizowane są przez cele operacyjne, przyjmujące formę zadań odnoszących się do trzech płaszczyzn: kształcenia studentów (w szczegółowych celach rozwoju WSHE widoczna jest m.in. dbałość o zapewnienie i podnoszenie jakości kształcenia, przygotowanie do edukacji całościowej, „*włączenie studentów w badanie problematyki środowiskowej, tworzenie zespołów w ramach których opracowane będą zagadnienia szczegółowe w pracach licencjackich*”, umożliwianie kontaktów z wybitnymi naukowcami, tworzenie studenckich kół naukowych); relacji z otoczeniem społecznym (odnajdujemy tu m.in.: „*rozszerzenie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie aplikowania wyników badań pracowników i studentów dotyczących problemów środowiska społecznego, kulturalnego, wychowawczego*”, współpracę z instytucjami i organizacjami środowiskowymi, „*popularyzację wyników badań prac studenckich interesujących dla środowiska w prasie lokalnej*”) oraz rozwoju naukowego kadry naukowo – dydaktycznej (m.in. dofinansowanie konferencji, wspieranie publikacji i awansów naukowych). Kształcenie na kierunku pedagogika odbywa się z „*zachowaniem zasad poszukiwania prawdy w wolności nauczania, prowadzenia badań naukowych, obserwacji zjawisk społecznych i pedagogicznej interpretacji zebranych materiałów informacyjnych oraz wychodzeniem naprzeciw potrzebom dzieci, osób niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i jednostek i rodzin zagrożonych ekskluzją społeczną. Kształcenie odbywa się we współpracy z regionalnymi instytucjami społecznymi zaspokajającymi społeczno-kulturalno-wychowawcze potrzeby jednostkowe i grupowe.*”, co w spójny i ścisły sposób nawiązuje do powyższych celów misji i wizji WSHE. Studia na kierunku pedagogika mają także na celu „*rozwijanie umiejętności samodzielnego uczenia się w trosce o własny rozwój zawodowy oraz przygotowanie do identyfikacji zawodowej, kształtowanie właściwej postawy zawodowej, umiejętności podejmowania inicjatywy oraz odpowiedzialności za siebie i innych, a także za sposób pełnienia swojej roli zawodowej i ról społecznych wiążących się z przynależnością do środowiska lokalnego i nowoczesnego społeczeństwa otwartego*”. W oparciu o wiedzę interdyscyplinarną studia mają na celu przygotowanie zawodowe i tym samym stworzenie możliwości uzyskania zatrudnienia lub kontynuacji kształcenia na studiach II stopnia. W koncepcji kształcenia czytamy także, iż „*studia pozwalają na budowę własnego kapitału wiedzy, kształtowania umiejętności pedagogicznych i kreowania własnej ścieżki rozwoju osobistego i zawodowego. Umożliwiają zdobycie kompetencji w zakresie działalności na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, a także świadczenia usług pedagogicznych w przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego*”.

Należy stwierdzić, iż WSHE nastawiona jest więc na aktualizację potrzeb edukacyjnych w odniesieniu do tych dziedzin gospodarki i życia społecznego, w których pracownicy winni posiadać wiedzę z zakresu społecznego funkcjonowania człowieka oraz wiedzę o człowieku jako o osobie i możliwościach jej rozwoju. Zadania te zostały uwzględniając niektóre aktualne tendencje i wzorce krajowe w odniesieniu do kształcenia na kierunku pedagogika, jednak zarówno z dokumentów, jak i z rozmów z władzami Uczelni wynika, że podkreślany jest znaczny regionalizm WSHE. Zauważalna jest także znaczna konkretyzacja celów, w niewielkim zakresie także koncepcja kształcenia nawiązuje do tendencji i wzorów międzynarodowych.

1.2. Uczelnia dokonuje analiz, obserwuje zmiany na rynku pracy, celem dostosowywania programu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania na kwalifikacje pedagogiczne i rosnące potrzeby związane z kompetencjami nauczycieli i pedagogów. Ma to wyraz w propozycjach treści kształcenia w ramach przedmiotów realizowanych na kierunku pedagogika. Nie stwierdzono istnienia dokumentu określającego plany rozwoju na kierunku pedagogika, analizę oparto więc na przedstawionych w dokumencie „*KSIĘGA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu KIERUNEK: PEDAGOGIKA*”, wynikach ewaluacji efektów kształcenia, programów i zajęć oraz raporcie samooceny. Należy stwierdzić, iż kierunek pedagogika uwzględnia specyfikę zmian zachodzących w zakresie nauk społecznych i humanistycznych, a także przemian zachodzących w obszarze pedagogiki, jednak w świetle analizy dokumentów i rozmów z władzami Uczelni priorytetowym celem, jest „*podążanie za możliwościami, zainteresowaniami studentów, a nade wszystko za ciągle zmieniającymi się potrzebami na rynku pracy*”, czego efektem są prace nad przekształceniem ogólnoakademickiego profilu kształcenia na profil praktyczny. Ponadto polityka

kadrowa ukierunkowana jest na zatrudnianie kadry własnej (związanej pierwszoplanowo z Uczelnią), która jest ściśle związana z regionem i podejmuje różnorodną aktywność w obszarze działań społecznych i kulturalnych, w tym na rzecz otwierania i przybliżania absolwentom rynku pracy.

1.3. W Uchwale nr 2 Senatu Wyższej Szkoły Humanistyczno - Ekonomicznej w Brzegu z dnia 24 maja 2013 roku (załącznik do Uchwały) jednostka przyporządkowała kierunek studiów do obszarów nauk społecznych i humanistycznych. Właściwie wskazała dziedziny nauki, którymi są nauki społeczne i humanistyczne oraz dyscypliny naukowe, wśród których wymieniono jedynie pedagogikę zaliczając ją także do obszaru nauk humanistycznych. Uczelnia nie określiła udziału każdego z obszarów w ogólnej liczbie punktów ECTS. Jednak jedna osoba z minimum kadrowego ma dorobek, w którym można odnaleźć publikacje wchodzące również w zakres nauk humanistycznych (kulturoznawstwo).

1.4. Uczelnia przyjęła wzorcowe efekty kształcenia dla kierunku pedagogika zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz.U. 2011 nr 253 poz. 1521), co zapewnia ich zgodność z obszarami kształcenia, poziomem i profilem kształcenia. Efekty te zostały przyporządkowane poszczególnym przedmiotom (modułom), zgodnie z realizowanym programem. Efekty kształcenia odpowiadają efektom obszarowym dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Dokumentacja obejmuje także „Matryce efektów kształcenia” stosownie opracowane dla wszystkich przedmiotów, „Tabele efektów kształcenia w odniesieniu do form realizacji przedmiotów/modułów kształcenia” oraz „Tabele efektów kierunkowych w odniesieniu do metod weryfikacji”. Sporządzone matryce efektów właściwie przyporządkowują efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wszystkim modułom i przedmiotom – A/ podstawowym, B/ kierunkowym, C/ integracyjno-orientującym, d/ modułowym (moduł wiedzy, moduł metodyczny), E/ dyplomowania i praktyk, F/ kursów specjalnościowych.

WSHE w Brzegu nie umożliwia swoim absolwentom nabycie kwalifikacji zawodowych nauczyciela, dlatego efekty kształcenia nie są zgodne ze standardami, określonymi we właściwych przepisach (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 I 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Jednakże analiza informacji zawartych w sylwetce absolwenta (dokonana na podstawie suplementów oraz programu studiów) pozwala zauważyć, iż kierunek ten przygotowuje do wykonywania czynności właściwych dla zawodu nauczyciela przedszkola lub edukacji wczesnoszkolnej (w przypadku bloku fakultatywnego *Pedagogika małego dziecka z elementami logopedii* absolwent „*zdobywa wiedzę i umiejętności predysponujące go do pełnienia funkcji dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych, diagnostycznych i logopedycznych niezbędnych w opiece nad małym dzieckiem [...] Zdobyte kompetencje pozwolą mu na podjęcie zatrudnienia w placówkach opieki nad małymi dziećmi, w tym żłobkach, przedszkolach, klubach malucha, organizacjach i fundacjach działających na rzecz prawidłowej opieki i społecznej adaptacji małego dziecka. Ponadto absolwent tego bloku specjalnościowego jest przygotowany do prowadzenia zajęć stymulujących rozwój dzieci uzdolnionych oraz wspomagania terapii zaburzeń mowy*”; w przypadku *pedagogiki wczesnoszkolnej z terapią pedagogiczną* absolwent „*będzie umiał projektować i organizować zajęcia dla dzieci, z uwzględnieniem tych o specyficznych problemach w uczeniu się i zachowaniu, [...] Zdobyte kompetencje przygotowują go do pełnienia funkcji dydaktycznych, opiekuńczych, wychowawczych, diagnostycznych i terapeutycznych niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku wczesnoszkolnym*”). Zapisy te mogą sugerować zdobywanie przez absolwenta kwalifikacji do zawodu nauczyciela, których formalnie (w świetle braku odniesienia się do właściwych aktów prawnych) nie zdobywa.

1.5. WSHE w Brzegu prowadzi 3 letnie studia pierwszego stopnia w trybie niestacjonarnym na kierunku *Pedagogika*, z możliwością wyboru bloków fakultatywnych: 1/ *Pedagogika małego dziecka z elementami logopedii*; 2/ *Profilaktyka psychopedagogiczna z elementami terapii*; 3/ *Pedagogika resocjalizacyjna z interwencją kryzysową*; 4/ *Pedagogika wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną*; 5/ *Pedagogika kultury i mediów*; 6/ *Doradztwo zawodowo - edukacyjne z przedsiębiorczością*.

Choć nie umożliwia swoim absolwentom nabycie kwalifikacji zawodowych nauczyciela, budzą zastrzeżenia treści zawarte w sylwetce absolwenta dla niektórych specjalności oraz nazwy specjalności, które mogą wprowadzać w błąd studentów, absolwentów lub potencjalnych

pracodawców (opisane już w punkcie 1.4). Zapisy te mogą sugerować zdobywanie przez absolwenta kwalifikacji do zawodu nauczyciela, których formalnie (w świetle braku odniesienia się do właściwych aktów prawnych) nie zdobywa.

Analiza planów studiów, modułów i sylabusów przedmiotów daje podstawy do oczekiwania, iż studenci kierunku pedagogika zdobędą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne umożliwiające realizację zadań określonych w sylwetce absolwenta kwalifikacji. Treści programowe zostały przydzielone do przedmiotów, zaliczonych do 6 modułów. Do każdego modułu w ramach kierunku została stworzona matryca efektów kształcenia. Przyjęty podział na przedmioty podstawowe, kierunkowe, integracyjno-orientujące, kursy specjalnościowe do wyboru, moduł dyplomowania i praktyki oraz moduł specjalnościowy właściwy dla każdej specjalności tworzy spójny system realizowania zakładanych efektów kształcenia i został szczegółowo opisany w Uchwale nr 2 przyjętej przez Senat WSHE w Brzegu w dn. 24.05.2013r.. Przykładowo: dla efektu S1A_W05: „*ma podstawową wiedzę o człowieku, w szczególności jako podmiocie konstytuującym struktury społeczne i zasady ich funkcjonowania, a także działającym w tych strukturach*” określono efekt kierunkowy jako „*zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej*”, a ten związany jest z właściwymi efektami kształcenia, które odnaleźć można w sylabusach np. przedmiotu: psychologia wychowania (przedmioty podstawowe) „*Zna psychologiczne koncepcje wychowania stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej*”, realizowanymi w następujących treściach przedmiotu np. „*Skutki oddziaływania władzy rodzicielskiej –konsekwencje dla rozwoju młodego człowieka*” i „*Pojęcie wychowania, mechanizmy wywierania wpływu: identyfikacja, naśladownictwo, modelowanie, stosowanie wzmacnień*”.

Analiza przedstawionych w wersji elektronicznej sylabusów do wszystkich przedmiotów pozwala na stwierdzenie, iż dobór treści kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Sylabusy w większości cechują się trafnym przypisaniem poszczególnym przedmiotom poprawnych merytorycznie treści kształcenia. Treści dobrane są zgodnie ze specyfiką przedmiotów i aktualnym stanem wiedzy w naukach społecznych oraz humanistycznych. Sylabusy są napisane spójnie i zasadniczo prezentują aktualną oraz właściwą literaturę obowiązkową i zalecaną. Zdarza się jednak, iż w niektórych sylabusach treści kształcenia i zakładane efekty nie korespondują z podaną literaturą (np. sylabusy przedmiotów „*Technika pracy umysłowej*”; „*Wspomaganie rozwoju dziecka*”). Wśród zalecanej literatury zauważalna jest także przewaga pozycji o charakterze praktycznym (nieraz są to poradniki, niekoniecznie o potwierdzonej wartości naukowej).

Zajęcia dydaktyczne prowadzone w Uczelni realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, warsztatów oraz lektoratów językowych. Stosowane metody i formy pracy przygotowują studentów do samodzielnego uczenia się. Przeważają metody aktywizujące nad podającymi (dyskusja, projektowanie działań, wystąpienia publiczne – autoprezentacje, burza mózgów, improwizacyjne „wchodzenie w rolę”, techniki dramowe, projekt), metody analizy krytycznej (praca z tekstem z dyskusją, analiza badań; dyskusja problemowa; analiza zdarzeń krytycznych - przypadków); obecne są także formy przygotowujące studentów do działań praktycznych (warsztaty, praca w grupach). Wykłady wspierane są często prezentacjami multimedialnymi. W programie studiów przewidziano także przedmioty wspomagające uczenie się studentów („*Technika pracy umysłowej*”), teoretyczne i praktyczne przygotowanie do prowadzenia badań własnych i doskonalące umiejętności badawcze („*Metodologia badań pedagogicznych*”, „*Proseminarium*”, „*Seminarium dyplomowe*”). Wiele przedmiotów kształcenia kończy się realizacją projektów indywidualnych lub grupowych, praktycznych zadań, oraz przygotowaniem prac wymagających od studentów umiejętności formułowania problemów, stawiania i weryfikowania hipotez, a także planowania i projektowania działań praktycznych. Znajduje to potwierdzenie w spostrzeżeniach poczynionych w ramach hospitacji losowo wybranych zajęć. Hospitacje zajęć unaocznily również, że zajęcia zostały dobrze zorganizowane od strony merytorycznej. Część aktywizujących form pracy realizowana jest również poza Uczelnią w placówkach współpracujących. W ramach seminariów dyplomowych studenci zdobywają umiejętności dotyczące refleksyjnej analizy literatury i dotychczasowych badań, doboru metod i narzędzi badawczych służących realizacji własnych zamierzeń badawczych.

Nie ma zastrzeżeń dotyczących czasu trwania kształcenia w ocenianej jednostce. Czas trwania studiów zaplanowano na 6 semestrów. Zajęcia prowadzone są wyłącznie w trybie niestacjonarnym. Nie ma zastrzeżeń dotyczących liczby godzin zajęć odbywających się z bezpośrednim udziałem wykładowcy. Godziny zajęć są równomiernie rozłożone w poszczególnych semestrach (wyróżniono także sesję egzaminacyjną i poprawkową). Rozkład zajęć wydaje się być planowany racjonalnie w uwzględnieniu potrzeb i możliwości studentów niestacjonarnych. Analiza dostarczonych harmonogramów sesji zimowej i letniej roku akad. 2015/16 pozwala stwierdzić, że zjazdy najczęściej odbywają się w odstępach dwutygodniowych, od piątku do niedzieli, najczęściej w soboty i niedziele. W piątki zajęcia zaplanowane bywają od 16.00, w soboty i niedziele od 8.30 do godzin popołudniowych (nawet do godz. 20). Zajęcia realizowane są w blokach dwóch godzin dydaktycznych z przerwą 15 min. Nie przewidziano dłuższej przerwy obiadowej. Należy zwrócić uwagę, iż tak długie bloki zajęć bez dłuższego odpoczynku mogą kolidować z zasadami higieny pracy i nauki.

Na ocenianym kierunku studiów stosowany jest system punktów zgodny z ogólnymi zasadami Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Zgodnie z obowiązującymi zasadami na semestr przypada 30 punktów ECTS, co w skali studiów daje 180 punktów. Punkty ECTS są przypisane do poszczególnych zajęć w taki sposób, aby odpowiadały nakładowi pracy studenta, zarówno podczas zajęć na Uczelni, jak i poza nią (przy szacowaniu nakładu pracy studenta uwzględniono: liczbę godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z wykładowcą, czas przeznaczony na indywidualną naukę lub pracę w grupach, które są przeznaczane m.in. na zbieranie materiałów potrzebnych do realizacji zajęć w formie ćwiczeń, konwersatoriów czy seminariów, pisanie prac, przygotowywanie prezentacji, projektów oraz czas potrzebny na przygotowanie się i udział w zaliczeniach/egzaminach

W programie studiów na studiach pierwszego oraz drugiego stopnia uwzględniono: łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć (180 pkt.); wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów; procentowy udział zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia (wynosi on: dot. wiedzy: obszar nauk społecznych – 47,4 %, dot. umiejętności: obszar nauk społecznych – 64,3%; dot. kompetencji: obszar nauk społecznych – 100 %; pozostałe efekty kształcenia łączą się z obszarem nauk humanistycznych); liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego (2 pkt ECTS); wymiar, zasady i formę oraz łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk (10 pkt. ECTS).

Nie określono: minimalnej liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach niezwiązanych z kierunkiem studiów zajęć ogólnouczelnianych lub zajęć na innym kierunku studiów oraz liczby punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszaru nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS; liczby godzin o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych;

Punktacja ECTS właściwie uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z ocenianym kierunkiem (jest ich więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS).

W znacznym stopniu jednostka zapewnia studentom kierunku pedagogika elastyczność w doborze modułów kształcenia, w wymiarze większym niż 30% liczby punktów ECTS. Stanowią je: kurs zmienny specjalnościowy, przedmioty modułu (wybieranego przez studenta po I roku), proseminarium i seminarium dyplomowe (łącznie przedmiotom i modułom tym przypisano 79 pkt. ECTS). Przedmioty modułu (wybieranego przez studenta) stanowią 31,66 % z ogółu realizowanych. Wybór modułu w ramach kierunku zapewnia studentom możliwość projektowania własnego wykształcenia, a w perspektywie ścieżki rozwoju zawodowego i umożliwia profesjonalne przygotowanie do wykonywanego zawodu. Student wybiera indywidualny profil kształcenia, korzystając również z realizowanych w Uczelni ogólnouczelnianych przedmiotów do wyboru.

Zajęcia WSHE w Brzegu prowadzone są w różnych formach: wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów. Ich forma jest właściwie dobrana do rodzaju zajęć, treści i efektów kształcenia. Z

przedłożonej dokumentacji wynika, że w roku akad. 2015/16 liczba studentów w grupach waha się od 45 do 6, a formy aktywne w postaci ćwiczeń realizowane są w niewielkich grupach, umożliwiających indywidualizację pracy. Proporcja liczby godzin realizowanych w poszczególnych formach umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Realizacja programu kształcenia prowadzi do zdobycia kompetencji i umiejętności określonych w sylwetce absolwenta określonych w efektach kształcenia.

Dobór form kształcenia umożliwia zdobycie wiedzy i jej pogłębianie (szczególnie dotyczy to przedmiotów z bloku podstawowego), opanowanie umiejętności (określonych w efektach kształcenia) w tym kompetencji prowadzenia analiz, realizacji projektów, prowadzenia badań oraz nabycie kompetencji społecznych związanych z pedagogiką. Szczególne dużo czasu poświęca się na ocenianym kierunku kompetencjom praktycznym. Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość.

Ogólne ramy praktyk określa regulamin realizacji praktyk studenckich, zawarty w „Instrukcji w sprawie organizacji praktyki zawodowej. Studia pierwszego stopnia - Kierunek Pedagogika Wyższa Szkoła Humanistyczno – Ekonomiczna w Brzegu”. Wymiar praktyk wynosi 160 godzin (w V i VI semestrze) i spełnia w tym zakresie warunki określone obowiązującymi przepisami prawa. Alternatywą dla praktyki jest już trwający lub zakończony wolontariat (min. 180 godzin) w placówce/organizacji realizującej zadania edukacyjno – wychowawcze, opiekuńczo – wychowawcze, profilaktyczne, interwencyjne lub resocjalizacyjne. Jednostka szczegółowo i w prawidłowy sposób określiła: cele i efekty kształcenia dla praktyki pedagogicznej; organizacyjne formy praktyki, miejsca realizacji praktyki (dostosowując je do specyfiki poszczególnych specjalności), sposobów zwolnienia z praktyki zawodowej i zadań studenta, dokumentacji praktyk, obowiązków instytucji (placówki) przyjmującej studenta na praktykę pedagogiczną, obowiązków studenta i opiekuna praktyk oraz formy zaliczenia. Analiza dostarczonej do przeglądu dokumentacji pozwala założyć, iż jest ona prowadzona w prawidłowy sposób. Obejmuje ona: deklarację studenta, skierowanie na praktykę zawodową, kartę oceny z opinią opiekuna praktyki w placówce o studencie, zaświadczenie o odbyciu praktyki zawodowej, sprawozdanie z wolontariatu, umowę o organizacji praktyki zawodowej odbywanej na podstawie skierowania z Uczelni, Dziennik praktyk, konspekt scenariusza zajęć lub wywiadu opracowanego przez studenta/kę (wzór), protokół hospitacji zajęć/lekcji/wywiadu środowiskowego); uwagi i wnioski oraz opinia studenta o przebiegu praktyki. Po dokonaniu przeglądu wrywkowo wybranych Dzienników praktyk (nr albumu 2104 (resocjalizacja z interwencją kryzysową) w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Strzelinie w dn. 22.10.2015-18.12.2015r. oraz nr albumu 2038 (pedagogika wczesnoszkolna z elementami terapii) realizowaną w Szkole Podstawowej nr 3 ul. Bobrza 27, we Wrocławiu. W dn. 01.12.2015r- 18.01.2016r) stwierdzono rzetelne i właściwe dokumentowanie oraz kontrolę praktyki. Wymiar, rodzaj i miejsce praktyk są wpisane do suplementów do dyplomu.

Na ocenianym kierunku nie prowadzi się zajęć w językach obcych. Brak także zajęć skierowanych do studentów zagranicznych lub prowadzonych przez zagranicznych wykładowców lub we współpracy z zagranicznymi instytucjami.

1.6. Zasady i warunki przyjęcia studentów określają generalne przepisy dotyczące przyjęć na studia: Prawo o szkolnictwie wyższym oraz uchwały Senatu i zarządzenia rektora. Senat Uczelni ustala warunki i tryb rekrutacji na poszczególnych kierunkach studiów i podaje do publicznej wiadomości najpóźniej do 31 maja bieżącego roku. Wstęp na studia jest wolny. Przyjmowanie kandydatów na studia odbywa się na podstawie kwalifikacji podań o przyjęcie (na podstawie świadectwa dojrzałości). Według dokumentów zamieszczonych w teczках studentów decyduje: „kolejność zgłoszeń i kwalifikacja dokumentów kandydata”, której dokonuje Dziekan WSHE, podejmując decyzję o przyjęciu na studia. Na rok akad. 2015/16 tryb rekrutacji przyjęty został w Uchwale nr 10 przyjętej przez Senat WSHE w Brzegu w dn. 30.05.2014r.. Szczegółowe zasady określa Załącznik nr 1 do tej uchwały. Wskazuje on, iż: „Nabór kandydatów na I rok studiów następuje w ramach zasad oraz limitu przyjęć ustalonego przez Rektora w porozumieniu z Założycielem Uczelni”. Zasady rekrutacji i jej wyniki są jawne. W „Regulaminie studiów Wyższej Szkoły Humanistyczno – Ekonomicznej w

Brzegu” zawarto zapis o odpłatności za studia. Rekrutacja uwzględnia zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

Uczelnia nie posiada dokumentu dotyczącego potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku uzyskanych poza systemem studiów.

1.7. Podstawą prawną systemu weryfikacji efektów kształcenia jest Uchwała nr 2 Senatu WSHE w Brzegu z dn. 24.05.2013r. Procedury monitorowania, weryfikacji i doskonalenia efektów kształcenia są częścią wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia i zostały opisane w dokumencie *„KSIĘGA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Brzegu KIERUNEK: PEDAGOGIKA”*. Dodatkowo weryfikacja efektów kształcenia opisana jest szczegółowo w sylabusach do poszczególnych przedmiotów. Informacje tam zawarte są jasne, szczegółowe, wskazują na możliwość weryfikacji wszystkich kategorii efektów kształcenia w zakresie efektów częściowych i końcowych. Sposoby sprawdzenia osiągniętych efektów kształcenia obejmują różnorodne formy: przygotowywanie prac pisemnych; sprawdziany pisemne; przygotowywanie prezentacji, przygotowywanie i realizacja projektów, opracowywanie scenariuszy, zaliczenia z oceną, egzaminy.

W przypadku efektów częściowych kryteria formułowane są stosownie do rodzaju zajęć (w sposób opisowy, gdy zaliczenie odbywa się w sposób ustny lub pisemny w postaci pytań otwartych lub też kryteria mają charakter liczbowy, gdy zaliczenie odbywa się w postaci złożonego z pytań zamkniętych). Zdarza się jednak brak adekwatności (np. w sylabusach przedmiotów *„Umiejętności interpersonalne”*, *„Pedagogika zabawy”* i *„Metodyka pracy z grupą”* kompetencje społeczne (postawy) sprawdzone są tylko poprzez test). Na podstawie analizy dokumentacji można stwierdzić, iż spośród sposobów weryfikacji wiedzy studenta bardzo rzadko pojawia się egzamin ustny, projekt oraz praca kontrolna. Najczęściej podstawą do określenia efektów kształcenia jest kolokwium/test. Ze względu na niewielkie grupy studentów i deklarowaną przez kadrę formę kontaktu ze studentami typu „Mistrz-uczeń”, a także Misję Uczelni należy zwiększyć częstotliwość metod weryfikacji w bliskim kontakcie ze studentami (egzaminy ustne) i form aktywizujących zaangażowanie (np. projekt). Na ćwiczeniach i warsztatach ocenie podlega udział studentów w zajęciach dydaktycznych. Nie jest jednak jedynym kryterium oceny. Zróżnicowane formy weryfikacji efektów kształcenia są adekwatne do zróżnicowania form zaliczeń i egzaminów. Szczegółowa analiza losowo wybranych prac etapowych potwierdza rzetelność i poprawność procesu oceny, a także indywidualne podejście do oceniania, wspomagające studentów w procesie uczenia się, dające im podstawę do autorefleksji.

Analiza protokołów egzaminacyjnych oraz kart okresowych osiągnięć studenta pozwala stwierdzić zróżnicowanie w zakresie ocen. Władze jednostki dysponują także dokumentacją zbiorczego zestawienia ocen, łącznie z „Oceną realizacji celów kształcenia według przewidywanych kategorii kompetencji”, wypełnianą przez wykładowcę po skończeniu zajęć, wskazującą na rodzaj kompetencji (poznawcze, społeczne, „kompetencje umiejętności”) oraz określającą ich stopień realizacji – „w pełni, częściowo, nie zrealizowano”.

Procedury dyplomowania zawarte zostały w „Regulaminie studiów”, w rozdziale VII, par. 27-32. Są one szczegółowo i właściwie doprecyzowane. Omawia zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz organizację egzaminu dyplomowego. Na wniosek dziekana tematy prac dyplomowych zatwierdza rektor. Merytoryczne i praktyczne przygotowanie do napisania pracy dyplomowej nabywają studenci szczególnie na przedmiotach: (*„Metodologia badań pedagogicznych”*, *„Proseminarium”*, *„Seminarium dyplomowe”*). Analiza sylabusów do tych przedmiotów potwierdza adekwatną merytorycznie, aktualną literaturę zalecaną studentowi. Analiza tematów losowo wybranych prac dyplomowych potwierdza, iż są one zgodne z kierunkiem i specjalnością studiów i stanowią szerokie spectrum oryginalnych problemów i zagadnień. W Uczelni zostały określone wymagania stawiane pracom dyplomowym. Ujednolicenie dotyczy cech formalnych prac dyplomowych. Każda praca dyplomowa jest weryfikowana pod względem oryginalności przy pomocy programu antyplagiatowego na mocy zarządzenia Rektora nr 4 z dn. 01.06.2015, W przypadkach stwierdzenia niesamodzielności wykonania pracy dyplomowej lub popełnienia plagiatu wyciągane są konsekwencje. W przypadku stwierdzenia niezgodności tematu pracy dyplomowej z wiodącą dyscypliną temat zostaje poddany modyfikacji.

Proces sprawdzania i oceny efektów kształcenia oraz wiarygodność i porównywalność wyników oceny zapewnia bezstronność oraz przejrzystość. Zróżnicowane formy weryfikacji efektów kształcenia są adekwatne do sposobów zaliczeń i egzaminów. Szczegółowa analiza losowo wybranych prac etapowych potwierdza rzetelność i poprawność procesu oceny, a także indywidualne podejście do oceniania, wspomagające studentów w procesie uczenia się, dające im podstawę do autorefleksji. Procedury zawarte w „Regulaminie studiów” oraz zarządzeniu Rektora dotyczącym systemu antyplagiatowego wprowadzają takie zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z sprawdzaniem i oceną efektów kształcenia, które dają podstawy do stworzenia właściwych warunków równego traktowania studentów w procesie sprawdzania i oceniania efektów kształcenia. Uczelnia właściwie dokumentuje wyniki sprawdzania i oceny efektów kształcenia. Analiza protokołów egzaminacyjnych oraz kart okresowych osiągnięć studenta pozwala stwierdzić zróżnicowanie w zakresie ocen. Władze jednostki dysponują także dokumentacją zbiorczego zestawienia ocen, łącznie z „Oceną realizacji celów kształcenia według przewidywanych kategorii kompetencji”, wypełnianą przez wykładowcę po skończeniu zajęć, wskazującą na rodzaj kompetencji (poznawcze, społeczne, „kompetencje umiejętności”) oraz określającą ich stopień realizacji – „w pełni, częściowo, nie zrealizowano”. W „Regulaminie studiów” określono także organizację procesu sprawdzania i oceny efektów kształcenia, w tym określenie czasu przeznaczanego na sprawdzanie i ocenę (na rzecz realizacji egzaminów Uczelnia wyznaczyła nie mniej niż dwa terminy dla każdego przedmiotu w semestrze zimowym oraz dla każdego przedmiotu w semestrze letnim), przez co w prawidłowy sposób zapewniono przestrzeganie zasad higieny nauczania i uczenia się w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia – w tym w szczególności w sesji egzaminacyjnej – w powiązaniu z zapewnieniem właściwej realizacji procesu kształcenia i wspomagania procesu uczenia się i osiągania efektów kształcenia przez studentów.

W „Regulaminie studiów”, w rozdziale VI, par. 26 przyjęto, iż Dziekan może skreślić studenta z listy studentów uczelni w sytuacjach:” 1.1. nie podjęcia studiów;1.2. rezygnacji ze studiów;1.3. nie złożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego;1.4. ukarania dyscyplinarnym wydaleniem z uczelni;1.5. braku postępów w nauce;1.6. nie zaliczenia semestru lub roku studiów w terminach regulaminowych;1.7. nie opłacenia kształcenia w uczelni. W latach 2013-2015 skreślono odpowiednio: 43 osoby, 23 osoby i 35 osób. Szczegółowa analiza przyczyn odsiewu z roku 2015 pozwala stwierdzić, iż najczęstszymi przyczynami są: nieuzyskanie zaliczenia w określonym terminie, rezygnacja ze studiów z przyczyn losowych oraz niezłożenie w terminie pracy dyplomowej. W Uczelni podjęto analizę przyczyn odsiewu, wskazując na czynniki „powierzchnowego nastawienia studentów do wymagań formalnych obowiązujących w Uczelni” oraz „niewłaściwe zarządzanie czasem przez studenta”.

3. Uzasadnienie

Uczelnia ma opracowaną koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku studiów, która jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe, w mniejszym stopniu międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.

Należy stwierdzić, iż WSHE nastawiona jest więc na aktualizację potrzeb edukacyjnych w odniesieniu do tych dziedzin gospodarki i życia społecznego, w których pracownicy winni posiadać wiedzę z zakresu społecznego funkcjonowania człowieka oraz wiedzę o człowieku jako o osobie i możliwościach jej rozwoju. Zadania te uwzględniają niektóre aktualne tendencje i wzorce krajowe w odniesieniu do kształcenia na kierunku pedagogika, jednak zarówno z dokumentów, jak i z rozmów z władzami Uczelni wynika, że podkreślany jest znaczny regionalizm WSHE.

Uczelnia podejmuje konieczne działania związane z uwzględnianiem tak tendencji zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których wywodzi się kierunek pedagogika, jak i tych ukierunkowanych na potrzeby otoczenia społecznego, w tym w szczególności rynku pracy absolwentów kształconych na kierunku pedagogika. Prowadzone analizy przekładają się na zmiany bieżące w programach kształcenia, jak i na perspektywiczne przeobrażenia dotyczące profilu kształcenia.

Jednostka, zgodnie z wymaganiami, przyporządkowała realizowany kierunek pedagogika do obszarów, dziedzin i dyscyplin naukowych.

Przyjęcie wzorcowych efektów kształcenia dla kierunku pedagogika I stopnia gwarantuje ich zgodność z obszarami kształcenia, poziomem i profilem kształcenia. Spełnione zostały wszelkie wymagania formalne, w postaci uchwał Senatu w tym zakresie. Przyjęte efekty kształcenia uwzględniają zdobycie kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, odpowiadają potrzebom rynku pracy, umożliwiają studentom udział w działalności badawczej i przygotowują do dalszej edukacji.

1.5. Kształcenie na kierunku pedagogika w WSHE w Brzegu realizowane jest zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dobór treści kształcenia nie budzi zastrzeżeń, tak w przypadku programów kształcenia, jak i poszczególnych przedmiotów. Jest on zgodny z założonymi efektami kształcenia, a także uwzględnia aktualny stan wiedzy w zakresie pedagogiki. Realizacja programu kształcenia prowadzi do zdobycia kompetencji i umiejętności określonych w sylwetce absolwenta, która wymaga jednak doprecyzowania, zgodnie z istniejącym stanem.

Stosowane metody i formy pracy właściwie przygotowują studentów do samodzielnego uczenia się oraz do planowania, prowadzenia i opisu własnych prac badawczych. Najczęściej mają wymiar aktywizujący. Dobór form realizacji zajęć przedmiotów/modułów kształcenia realizowanych w ramach kierunku pedagogika nie budzi zastrzeżeń, jest zgodny z specyfiką poziomu i profilem kształcenia.

Czas trwania studiów jest wystarczający do osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia. Jest on także zgodny z przepisami nadrzędnymi. Umożliwia realizację treści programowych i efektów kształcenia, uwzględnia nakład pracy własnej studenta uwzględniony w przypisanej przedmiotom wartości punktów ECTS.

Punktacja ECTS, sposób przydzielania punktów poszczególnym przedmiotom kształcenia nie budzi zastrzeżeń, jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Jednostka zapewnia studentom elastyczność w doborze modułów kształcenia. Dobór form zajęć, ich organizacja, liczebność grup na poszczególnych zajęciach, proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności dotyczy to pogłębiania wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych. Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

W jednostce dobrze zorganizowano praktyki, co skutkuje ułatwieniem studentom odnalezienia się na rynku pracy. Nie ma zastrzeżeń do ich realizacji. Uwzględniają one proces monitorowania efektów kształcenia (które zostały im przypisane), wybór miejsc odbywania praktyk, które są dostosowane do specyfiki kształcenia w ramach specjalności, a ich liczba jest adekwatna do liczby studentów realizujących kształcenie w ramach kierunku pedagogika.

Właściwie sformułowano wymagania dotyczące metod weryfikacji efektów kształcenia w ramach realizacji praktyk oraz zapewniono właściwą organizację procesu kształcenia w tym zakresie. Właściwie dobrano miejsca realizacji praktyki, dostosowując je do specjalności realizowanych w WSHE w Brzegu.

Program studiów nie sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Nie ma zastrzeżeń dotyczących przyjętych kryteriów i zasad rekrutacji na studia na kierunku pedagogika w WSHE w Brzegu. Są one zgodne z wymaganiami zawartymi w dokumentach prawnych i umożliwiają właściwy dobór kandydatów. Uczelnia nie przyjęła rozwiązań umożliwiających identyfikację efektów uczenia się poza systemem studiów.

Jednostka stosuje czytelny, dobrze przemyślany system weryfikacji efektów kształcenia tak w przypadku efektów cząstkowych (przedmiotowych, modułowych), jak i końcowych związanych z procesem dyplomowania. Zasady i wymagania w tym zakresie są jawne, przejrzyste, ogólnie dostępne w szeregu dokumentach, do których mają dostęp wszyscy zainteresowani. System zapewnia porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, a jego jest generalnie realizowany w sposób rzetelny. Nie stwierdzono uchybień w procedurze dyplomowania. Zasady procesu dyplomowania wskazują na przemyślaną koncepcję działań w tym zakresie.

4. Zalecenia

1.3. Jednostka winna wskazać dyscyplinę kulturoznawstwo, do której są przypisane efekty kształcenia i jedna osoba z minimum kadrowego posiada dorobek w tym zakresie.

1.4. Uczelnia winna jasno doprecyzować, jakie kwalifikacje uzyskuje absolwent specjalności: pedagogika małego dziecka z elementami logopedii oraz pedagogika wczesnoszkolna z terapią pedagogiczną, z pominięciem sformułowań sugerujących uzyskiwanie kwalifikacji do wykonywania czynności właściwych dla zawodu nauczyciela przedszkola lub edukacji wczesnoszkolnej.

1.5. Uczelnia winna podjąć działania sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia.

Ze względu na niewielkie grupy studentów i deklarowaną przez kadrę formę kontaktu ze studentami typu „Mistrz-uczeń”, a także Misję Uczelni należy zwiększyć częstotliwość metod weryfikacji w bliskim kontakcie ze studentami (egzamininy ustne) i form aktywizujących zaangażowanie (np. projekt).

1.6. Uczelnia winna podjąć działania, aby ustalić zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku, które umożliwią identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla kierunku pedagogika.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena - w pełni

2. *Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.*

2.1

Uczelnia zadeklarowała do minimum kadrowego wizytowanego kierunku, dziewięciu nauczycieli akademickich, w tym: trzech z grupy samodzielnych nauczycieli akademickich, tj. profesorów i doktorów habilitowanych oraz sześć osób ze stopniem naukowym doktora. W teczkach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie stopni naukowych przez nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum kadrowego. Zgodnie z art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na wizytowanym kierunku Uczelnia zaproponowała do minimum kadrowego nauczycieli akademickich zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie złożonych przez nich oświadczeń, o których mowa w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Analiza obciążenia dydaktycznego pozwala na uznanie, iż wszystkie osoby spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i

Szkolnictwa Wyższego z dnia z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Żadna z osób nie przekroczyła limitu minimum kadrowych określonego w art. 112a ust. 1-2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Informacje dotyczące minimum kadrowego wizytowanego kierunku studiów zostały zweryfikowane w zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on. Na podstawie analizy oświadczeń, o których mowa w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, stwierdzono, że Uczelnia stosuje wzór oświadczenia ograniczony jedynie do wyrażenia zgody na zaliczenie do minimum kadrowego w Uczelni, w której prowadzony jest wizytowany kierunek studiów. W oświadczeniu brak jest informacji o pozostałych minimach kadrowych, podstawie i wymiarze zatrudnienia, a także podstawowym oraz dodatkowym miejscu pracy.

Zespół oceniający biorąc pod uwagę: dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia i złożone oświadczenia do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane przez uczelnię osoby tj. trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz sześciu doktorów. Dorobek naukowy osób tworzących minimum kadrowe należy do obszaru nauk społecznych dziedziny nauki społeczne dyscyplina pedagogika a jednej również do obszaru nauk humanistycznych w dyscyplinie kulturoznawstwo. Zatem minimum kadrowe dla kierunku pedagogika studia I stopnia jest spełnione.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. Liczba nauczycieli akademickich jest właściwa w stosunku do liczby studentów na ocenianym kierunku.

2.2. Dorobek naukowy, posiadane doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są odpowiednie do realizowanego programu i efektów kształcenia dla kierunku pedagogika. Zatrudnieni pracownicy posiadają kwalifikacje i dorobek związany ze specyfiką kształcenia w zakresie zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, pedagogiki przedszkolnej, pedagogiki specjalnej, pedagogiki resocjalizacyjnej, poradnictwa, pedagogiki kultury. Wśród nauczycieli akademickich są również praktycy, którzy swoje doświadczenie i kompetencje zawodowe realizują oraz doskonałą poza Uczelnią

2.3. Polityka kadrowa pozwala na odpowiedzialne kształcenie studentów na kierunku pedagogika, zwłaszcza przy strukturze zatrudnienia nauczycieli akademickich w WSHE, która jest dla nich podstawowym miejscem pracy. Pozytywnie należy ocenić skuteczność metod realizacji polityki kadrowej. Kadra naukowo-dydaktyczna i dydaktyczna, jest wspierana poprzez możliwość publikowania, urlopy naukowe, konferencje krajowe i zagraniczne.

2.4. Pracownicy uczestniczą w badaniach i pracach naukowych związanych z obszarami kształcenia: nauki społeczne i humanistyczne i dyscypliną naukową: pedagogika. Podjęta problematyka odnosi się do pedagogiki wczesnoszkolnej ze szczególnym uwzględnieniem metodyki nauczania czytania oraz rozwiązywania problemów w przypadku trudności w nabywaniu tej umiejętności. Drugą płaszczyzną badań jest pomoc rodzinie w wypełnianiu obowiązków wobec własnych dzieci oraz przeciwdziałanie niedostostowaniu społecznemu. Przedmiotem badań są wyspecjalizowane instytucje opiekuńcze i resocjalizacyjne podejmujące działania na tej płaszczyźnie. W zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej prowadzone są badania, które dotyczą funkcjonowania kuratora sądowego i jego roli w procesie wychowania podopiecznych. Kolejnym obszarem zainteresowań badawczych jest andragogika. Podjęte badania odwołują się do aktywności kulturalnej i edukacyjnej seniorów. Szczególne działania badawcze skierowane są na słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Prowadzone są też badania dotyczące kultury filmowej jako przestrzeni edukacyjnej i miejsca uczenia się. Efektem

prowadzonych badań naukowych są publikacje wydane i współfinansowane przez uczelnię. W ostatnich trzech latach wydano sześć monografii. Planowane jest wydanie kolejnych prac. Organizowane były cykliczne konferencje i seminaria naukowe. W planach jest kolejna konferencja.

2.5. Badania prowadzone przez pracowników Uczelni oraz ich rezultaty opublikowane w poszczególnych wydawnictwach są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu kształcenia na ocenianym kierunku. Potwierdzeniem tej działalności są pozycje bibliograficzne pracowników zawarte w sylabusach. Prowadzone badania przez pracowników mają odzwierciedlenie w tematyce prac licencjackich.

Uzasadnienie

WSHE w Brzegu posiada minimum kadrowe i dobrze przygotowaną do realizacji procesu kształcenia kadrę. Pracownicy przejawiają aktywność naukową, która ma odzwierciedlenie w licznych publikacjach i uczestnictwie w konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych. Część pracowników koncentruje swoje zainteresowania na kwestiach ogólnoteoretycznych, część na zagadnieniach związanych z prowadzonymi specjalnościami. Uczelnia udziela wsparcia finansowego dla przygotowanych prac do publikacji oraz uczestnictwa w konferencjach. W Uczelni pracują specjaliści z zakresu pedagogiki kultury, pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, andragogiki, resocjalizacji oraz teorii wychowania. W zakresie polityki kadrowej Jednostka kieruje się przejrzystymi kryteriami dotyczącymi analizy zainteresowań badawczych i dorobku naukowego pracowników. Tendencją jest pozyskanie kadry dla której WSHE w Brzegu będzie podstawowym miejscem pracy.

WSHE posiada dobrze przygotowaną kadrę. Uczelnia dba o zatrudnianie specjalistów zarówno w odniesieniu do minimum kadrowego jak i osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilno-prawnej, którzy prowadzą zajęcia dydaktyczne.

Zalecenia

- Zaleca się uwzględnienie we wzorze oświadczenia, o którym mowa w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, informacji o udziale w pozostałych minimach kadrowych, podstawie i wymiarze zatrudnienia, a także zatrudnieniu na podstawowym lub dodatkowym miejscu pracy. Należy podkreślić, że takie informacje, potwierdzone podpisem osób składających oświadczenia, są bardzo istotne z punktu widzenia monitorowania i koordynacji polityki kadrowej prowadzonej przez Uczelnię.
- Zaleca się podjęcie współpracy międzynarodowej w celu wymiany wykładowców, odbycia staży studyjnych i zainicjowania wspólnych badań.
- Zaleca się włączenie studentów do badań prowadzonych przez pracowników Uczelni

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1. Uczelnia pozytywnie wpisuje się w środowisko lokalne miasta. Podejmuje szereg działań na rzecz współpracy z jednostkami społecznymi, gospodarczymi, samorządowymi oraz kulturalnymi, w tym również z pracodawcami. Uczelnia uwzględnia oczekiwania i sugestie interesariuszy zewnętrznych w zakresie określania efektów kształcenia oraz organizacji praktyk zawodowych. Na bieżąco odpowiada na oczekiwania i problemy lokalnego rynku pracy poprzez odpowiednią ofertę edukacyjną.

WSHE w Brzegu prowadzi szerokie działania związane ze współpracą z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym, w tym z pracodawcami. Uczelnia posiada szereg umów o współpracy z jednostkami społecznymi, gospodarczymi, samorządowymi oraz kulturalnymi w tym również z pracodawcami. Na podstawie porozumienia Uczelnia współpracuje z miejscowymi instytucjami m.in. ze Starostwem Powiatowym, Urzędem Miasta, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Wojskową Komendą Uzupelnień, Brzeskim Stowarzyszeniem Chorych na SM, Stowarzyszeniem Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy WSHE w Brzegu, Publicznym Przedszkolem nr 6, Niepubliczną Szkołą Podstawowa im. św. Tomasza z Akwinu, I i II Liceum Ogólnokształcącym, Wydziałem Historyczno-Pedagogicznym Uniwersytetu Opolskiego.

W części z wymienionych instytucji studenci WSHE w Brzegu mają możliwość odbywania praktyk zawodowych, których przebieg regulują odrębne umowy.

Współpraca Uczelni z miejscowymi instytucjami przebiega sprawnie i efektywnie. WSHE uwzględnia oczekiwania i sugestie interesariuszy zewnętrznych w zakresie określania efektów kształcenia oraz organizacji praktyk zawodowych. Uczelnia stara się również na bieżąco odpowiadać ofertą kształcenia na oczekiwania lokalnego rynku pracy.

WSHE w Brzegu wspiera studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy poprzez działalność w Kłastrze Edukacji i Pracy, którego jest współzałożycielem i członkiem.

Uczelnia jest w środowisku lokalnym inspiratorem i organizatorem życia społecznego. Przy Uczelni działa Świetlica Socjoterapeutyczna, Całodobowy Dom Opieki Alma Portus w Brzegu, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Brzeskiej, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Francuskiej. Wymienione instytucje są równocześnie miejscem w których studenci mogą odbywać praktyki.

Od kilku lat Uczelnia w Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu z powodzeniem organizuje wykłady naukowe dla uczniów szkół średnich.

3.2. Uczelnia aktualnie nie prowadzi studiów z udziałem podmiotów zewnętrznych

3. Uzasadnienie

WSHE w Brzegu stanowi znaczące centrum lokalnych inicjatyw społecznych, edukacyjnych i kulturalnych. Świadczy o tym duża liczba podmiotów z którymi Uczelnia prowadzi współpracę. Różnorodność instytucji z którymi Uczelnia podpisała umowy stwarza możliwość realizacji studenckich praktyk zawodowych. Jako współzałożyciel i członek Kłasy Edukacji i Pracy Uczelnia wspiera aktywnie studentów wchodzących na rynek pracy, przez to m.in. działa na rzecz zatrzymania absolwentów WSHE w mieście i okolicy. Współpraca z licznymi jednostkami pozwala na właściwe dostosowanie procesu kształcenia do rzeczywistości społecznej, kulturalnej i gospodarczej regionu. Aktywność Uczelni w środowisku lokalnym wpływa na jego integrację.

Akceptacja dla inicjatyw i aktywności społecznej Uczelni jest udokumentowana.

4. Zalecenia

Dalsze rozwijanie współpracy z organizacjami pracodawców, stanowiącymi potencjalny rynek pracy dla absolwentów Uczelni

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólniakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.* Nie posiada własnej biblioteki.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena: w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1. Bazę dydaktyczną uczelni stanowi 13 sal o charakterze wykładowo-ćwiczeniowym, w tym dwie przygotowane do edukacji medialnej i informatycznej. W Uczelni znajdują się 2 aule wykładowe - 100 osobowe, 9 sal wykładowych - 40 osobowych, 2 nowe sale komputerowe - 16 stanowiskowe w ramach których znajduje się 9 zestawów komputerowych przystosowanych do potrzeb osób niedosłyszących i niedowidzących. Infrastruktura dydaktyczna Uczelni nie posiada laboratoriów badawczych lub specjalistycznych do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku. Uczelnia posiada również ekrany i rzutniki multimedialne, które są wykorzystywane przez prowadzących w czasie zajęć. Na terenie Uczelni znajduje się również bufet dla studentów i pracowników. Budynek Uczelni wyposażony jest w schodolaz oraz łazienkę przystosowaną do

potrzeb osób niepełnosprawnych. Zdaniem studentów wielkość sal dydaktycznych jest dostosowana do liczby studentów oraz potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

4.2. Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna w Brzegu nie posiada własnej biblioteki. Od 2009 r. funkcję biblioteki Uczelni pełni Miejska Biblioteka Publiczna, z którą została zawarta umowa o współpracy. Studenci, posiadający aktualną legitymację WSHE, uzyskują dostęp do tradycyjnego kartkowego oraz katalogu komputerowego. Studenci mogą korzystać z elektronicznego dostępu do zbiorów bibliotecznych oraz przeglądania i czytania e-książek dostępnych w systemie IBUK. W ocenie studentów Biblioteka posiada niezbędny księgozbiór z zakresu nauk społecznych, obejmujący również literaturę obowiązkową zalecaną przez prowadzących. Czytelnia oprócz książek popularnonaukowych, udostępnia także czasopisma z dziedzin: pedagogika, psychologia, socjologia, medycyna-higiena. Ponadto dzięki podpisanym umowom z Uniwersytetem Wrocławskim i Opolskim studenci mogą korzystać z bibliotek obu Uczelni. W ocenie studentów Biblioteka gromadzi i udostępnia specjalistyczny księgozbiór zgodnie z profilem Uczelni.

Ponieważ Uczelnia nie posiada własnej biblioteki a funkcję biblioteki Uczelni pełni Miejska Biblioteka Publiczna im. ks. Ludwika I, WSHE zobowiązała się m.in.:

2. promować Bibliotekę wśród studentów oraz pracowników dydaktycznych,
3. zatrudnić jednego bibliotekarza,
4. przeznaczyć kwoty pieniężne na powiększenie zasobów bibliotecznych w postaci książek i czasopism niezbędnych w procesie dydaktycznym Uczelni,
5. zapewnić studentom, posiadającym aktualną legitymację WSHE, dostęp do całego księgozbioru

4.3.

Aktualnie Uczelnia nie prowadzi kształcenia na odległość

3. Uzasadnienie

Uczelnia korzysta z zabytkowego budynku co w znacznym stopniu ogranicza możliwości adaptacji pomieszczeń i wykonywanych remontów. Pomimo ograniczeń architektonicznych Uczelnia wykorzystwała pomieszczenia którymi dysponuje i wyposażała sale w ekrany i rzutniki multimedialne. Powierzchnia poszczególnych sal gwarantuje organizację właściwego procesu dydaktycznego. WSHE dysponuje również salą komputerową wyposażoną w nowoczesny sprzęt w tym zestawy dla osób niedosłyszących i niedowidzących. Dla osób niepełnosprawnych zakupiono schodolaz, umożliwiającą przemieszczanie się między piętrami oraz łazienką w pełni przystosowaną do potrzeb niepełnosprawnych studentów.

Dla pracowników Uczelni wyodrębniono na placu budynku miejsca parkingowe. W porozumieniu z władzami miasta dla studentów zagwarantowano bezpłatne miejsca parkingowe w pobliżu Uczelni.

Ograniczenia architektoniczne budynku, którym dysponuje WSHE uniemożliwiają wyodrębnienie osobnych pomieszczeń na zorganizowanie biblioteki. Dlatego też Uczelnia od 2009 r. współpracuje z Miejską Biblioteką Publiczną, która posiada księgozbiór z zakresu nauk społecznych, uzupełniany zgodnie z sugestiami i potrzebami pracowników oraz studentów. Studenci mają zapewniony dostęp do zalecanej literatury

Pracownicy i studenci mogą korzystać z komputerowych baz Biblioteki Narodowej. Czytelnia tej biblioteki prowadzi również usługę wypożyczeń międzybibliotecznych w tym z bibliotek

zagranicznych (za pośrednictwem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu).

Uzasadnienie

WSHE w Brzegu dysponuje pomieszczeniami w zabytkowym budynku co znacznie ogranicza przeprowadzanie adaptacji i remontów. Pomimo tych trudności władze Uczelni systematycznie podwyższają standard pracy dydaktycznej, dbając o wyposażenie sal i ich estetykę. Dla studentów niepełnosprawnych zakupiono schodolaz i wyposażono w specjalistyczne zestawy komputerowe dla osób niedosłyszących i niedowidzących.

Biblioteka dysponuje katalogami umożliwiającymi wypożyczenia międzybiblioteczne i zagraniczne. W bibliotece funkcjonuje czytelnia komputerowa wyposażona w 7 stanowisk z dostępem do Internetu oraz 3 stanowiskami do pracy przy własnym komputerze z wykorzystaniem sieci internetowej czytelnia. Ponadto umożliwiono przeglądanie i czytanie e-książek dostępnych w systemie IBUK.

Uczelnia podjęła działania na rzecz uruchomienia czytelnia w gmachu WSHE

Na podstawie zebranych opinii studentów wizytowanego kierunku studiów, z punktu widzenia oceny studenckiej, można stwierdzić, że infrastruktura naukowo-dydaktyczna, a także zbiory biblioteczne udostępniane w Bibliotece Miejskiej umożliwiają osiąganie zakładanych efektów kształcenia dla kierunku *pedagogika*.

Zalecenia

Zorganizowanie biblioteki i czytelnia w gmachu WSHE

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena: w pełni

Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1

Każdy nauczyciel naukowo-dydaktyczny zobowiązany jest do pełnienia dyżuru przeznaczonego na indywidualne konsultacje ze studentami, które prowadzone są najczęściej w dniu zjazdu przed lub po zajęciach. W celu usprawnienia komunikacji studenci dysponują adresami mailowymi pracowników dydaktycznych. Należy podkreślić, iż umożliwienie studentom kontaktu drogą elektroniczną jest szczególnie istotne z uwagi na prowadzenie studiów wyłącznie w trybie niestacjonarnym. Obsługę administracyjną zapewnia dziekanat, który pełni dyżur również w weekendy w czasie zjazdów. Konsultacje prowadzą również władze Uczelni, ponadto dla każdej specjalności powołana została funkcja opiekuna. Zdobywanie umiejętności badawczych jest realizowane poprzez opracowanie pracy dyplomowej, która stanowi samodzielne opracowanie wybranego tematu w oparciu o literaturę przedmiotu i opracowanie badawcze. Studenci wyrazili pozytywne opinie o zasadach realizacji seminarium dyplomowego oraz kontakcie z opiekunem w zakresie weryfikacji i omówienia opracowanych etapów przygotowania pracy. Studenci opracowują wybrany temat pracy dyplomowej, który jest związany z wybraną grupą przedmiotów specjalnościowych, co w ocenie studentów, tworzy spójny program kształcenia i zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Na Uczelni powołane zostało Koło Naukowe Pedagogów, jednak z uwagi na problemy z zaangażowaniem studentów w jego działalność w bieżących roku akademickim zawieszono jego funkcjonowanie. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wyrazili pozytywne opinie o zakresie i sposobie realizacji pomocy naukowej i dydaktycznej. Uczelnia zapewnia wszystkie formy wsparcia materialnego przewidzianego w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Komisje Stypendialne powołuje i odwołuje Rektor spośród studentów delegowanych przez Samorząd Studencki i pracowników uczelni. Studenci stanowią większość składu Uczelnianej Komisji Stypendialnej oraz Odwoławczej Uczelnianej Komisji Stypendialnej, co jest zgodnie z art. art. 177 ust. 3 ustawy. Stypendium rektora przyznawane jest w oparciu o przepisy „Regulaminu pomocy materialnej dla studentów” za wysokie wyniki w nauce lub posiadanie osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych we współzawodnictwie, ponadto uwzględniana jest aktywność w pracach kół naukowych, działalności publicystycznej i w pracach Samorządu Studenckiego. W przedstawionych kryteriach przyznawania stypendium rektora wątpliwości budzi uznanie działalności w Samorządzie Studentów, gdyż prowadzona przez Samorząd Studentów działalność ma charakter organizacyjny, integrujący środowisko akademickie, nie ma natomiast charakteru naukowego, o którym mowa w art. 180 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, porównywalnego z np. udziałem w konferencjach czy publikacją artykułów naukowych. Zatem uznanie działalności w Samorządzie Studentów za podstawę do przyznania dodatkowych punktów przy stypendium rektora należy uznać za niewłaściwe.

5.2

Od 2006 roku Uczelnia nawiązała współpracę z francuską uczelnią Centre d'Etudes Universitaires de Bourg-en-Bresse. Aktualnie Władze Uczelni pracują nad porozumieniem o współpracy samorządu ze środowiskiem naukowym regionu w celu utworzenia specjalnego funduszu, który mógłby częściowo sfinansować program Visiting Professors. Należy zauważyć, iż na chwilę obecną Uczelnia nie stworzyła możliwości udziału w programach mobilności studenckiej. Jednak podczas rozmowy ze studentami kierunku przeprowadzonej przez Zespół Oceniający PKA, wyrażone zostały opinie o niskim zainteresowaniu udziałem w wymianach międzyuczelnianych, w szczególności międzynarodowych. Podjęcie studiów w trybie niestacjonarnym dla licznej grupy studentów było podyktowane zobowiązaniami zawodowymi lub rodzinnymi, co determinuje brak możliwości wyjazdów na semestr lub rok w ramach wymian międzyuczelnianych.

5.3

WSHE w Brzegu współpracuje z organizacjami i instytucjami na terenie Opola i województw opolskiego i dolnośląskiego. W ramach podpisanych umów studenci odbywają praktyki, hospitują prowadzone przez specjalistów zajęcia, zapoznają się z dokumentacją oraz obserwują organizację pracy w poszczególnych instytucjach. Uczelnia podpisała również umowy o współpracę z brzeskimi instytucjami m.in. Liceum Ogólnokształcącym Nr 1 w Brzegu, Liceum Ogólnokształcącym Nr 2 w Brzegu, Publicznym Przedszkolem Nr 6 w Brzegu, Zakładem Karnym w Brzegu, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Brzegu, Brzeskim Stowarzyszeniem Chorych na SM, Wojskową Komendą Uzupelnień w Brzegu. Zakres współpracy obejmuje organizowanie wspólnych przedsięwzięć kulturalnych i organizację praktyk studenckich. WSHE w Brzegu ściśle współpracuje również z Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu współuczestnicząc w organizacji koncertów i wystaw oraz z Urzędem Miasta Brzeg i Starostwem Powiatowym w Brzegu. Przy uczelni działa Uniwersytet Trzeciego Wieku, Świetlica Socjoterapeutyczna, Stowarzyszenie Towarzystwo Przyjaźni Polsko – Francuskiej przy WSHE w Brzegu oraz Całodobowy Dom Opieki Alma Portus. Na Uczelni zostało powołane Koło Naukowego Pedagogów, jednak ze względu na niewielkie zaangażowanie studentów, w bieżącym roku akademickim jego działalność została zawieszona. Problemy z zaangażowaniem studentów w aktywne uczestnictwo wynika przede wszystkim z charakteru studiów, które są realizowane wyłącznie w trybie niestacjonarnym. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z opiekunem Koła w roku akademickim 2014/2015 opracowany został projekt, którego głównym problemem badawczym i założeniem było badanie efektywności form pomocy w rozwoju dzieciom uwikłanym w sytuacje trudne społecznie i edukacyjnie. Obszarem aktywności naukowo – badawczej miała być Świetlica Socjoterapeutyczna działająca przy szkole, jednak z uwagi na zawieszenie prac Koła, projekt nie został zrealizowany. Na Uczelni funkcjonuje Samorząd Studencki, który organizuje szereg przedsięwzięć o charakterze integracyjnym, charytatywnym i społecznym.

5.4

Uczelnia wychodzi naprzeciw potrzebom studentom niepełnosprawnym oferując wsparcie w zakresie dostosowania organizacyjnego oraz właściwej realizacji procesu dydaktycznego, biorąc pod uwagę ich szczególne potrzeby. Studentom niepełnosprawnym zgoda przyznająca indywidualną organizację studiów może zostać udzielona na cały okres studiów, nawet już od pierwszego semestru. Dziekan określa sposób dostosowania organizacji i warunki odbywania studiów przez studentów niepełnosprawnych stosownie do orzeczonego rodzaju niepełnosprawności. Udzielane wsparcie naukowe i dydaktyczne umożliwia pełne korzystanie z oferty edukacyjnej, a także z zasobów Uczelni. Zgodnie z „Regulaminem przyznawania pomocy materialnej dla studentów” studenci mogą ubiegać się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych.

5.5

Jednostki administracyjne Uczelni są dostępne dla studentów od poniedziałku do piątku. Dziekanat otwarty jest również w soboty i niedziele podczas zjazdów. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wyrazili pozytywne opinie o jakości obsługi administracyjnej, w ocenie tej grupy społeczności akademickiej Uczelnia zapewnia wykwalifikowaną i kompetentną kadre administracyjną. Uczelnia prowadzi stronę internetową. Przeprowadzona analiza własnej informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni pozwala stwierdzić, iż zakres informacji jest dość ograniczony. W odniesieniu do spraw studenckich znaleźć można terminarz organizacji roku akademickiego, plany zajęć, informacje o zasadach procesu bolońskiego, kompleksowe informacje o organizacji i zasadach odbywania praktyk studenckich oraz wzory podań o wpis warunkowy, indywidualną organizację studiów oraz urlop dziekański. W zakresie rekrutacji kandydatów na studia podane są wszystkie niezbędne informacje. Należy podkreślić, iż informacje o stypendiach obejmują jedynie wskazanie rodzajów świadczeń pomocy materialnej oraz wzory wniosków o stypendium socjalne, stypendium

rektora, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogę, natomiast nie zostały zamieszczone szczegółowe kryteria przyznawania poszczególnych świadczeń lub „Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów”. Na stronie internetowej brak jest również informacji o programie kształcenia, znajduje się jedynie opis sylwetki absolwenta dla poszczególnych specjalności. Zamieszczony Regulamin studiów obejmuje stan prawny na dzień 18 kwietnia 2008 roku, podczas gdy obowiązujący Regulamin został zatwierdzony przez Senat Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej i obowiązuje od 1 października 2015 roku. Informacje dotyczące systemu pomocy materialnej są udzielane głównie przez dziekanat. Na uczelnianej witrynie internetowej prezentowane są sprawozdania wraz ze zdjęciami z realizowanych przez studentów projektów, przedsięwzięć i inicjatyw społecznych. Powyższa analiza w zakresie niekompletności dostępu do informacji jest istotna z uwagi [na](#) charakter studiów, który ze względu na tryb niestacjonarny, który zakłada obecność studentów na Uczelni jedynie kilka dni w miesiącu w weekendy podczas zjazdów. Uwzględniając powyższe zasadnym wydaje się udostępnianie najistotniejszych informacji związanych z procesem kształcenia drogą elektroniczną. Uczelnia opracowała dokument nazwany „Księgą Jakości”, który można raczej uznać za informator o studiach, gdyż stanowi zbiór opisu poszczególnych modułów kształcenia oraz całościowy opis Uczelni oraz wielu aspektów dotyczących spraw studenckich. Studenci mogą zapoznać się [ze](#) wspomnianym dokumentem w dziekanacie.

Uzasadnienie

Analiza obowiązującego systemu pomocy naukowej, dydaktycznej pozwala stwierdzić, że został on stworzony w sposób zapewniający studentom rozwój naukowy, społeczny i zawodowy. Jednostka w szerokim zakresie wspiera studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim, a także z lokalnym otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym. Uczelnia nie stworzyła studentom możliwości udziału w wymianach międzyuczelnianych. Analiza przepisów „Regulaminu pomocy materialnej dla studentów” pozwala stwierdzić, że nie jest on w pełni dostosowany do przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, brak jest m.in. uregulowań dotyczących możliwości przyznawania stypendium rektora studentom pierwszego roku studiów. Ponadto publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów jest realizowany w niewielkim zakresie, strona internetowa Uczelni nie zawiera kompletnych informacji, co wydaje się szczególnie istotne z uwagi na prowadzenie studiów wyłącznie w trybie niestacjonarnym.

Zalecenia

Zasadnym wydaje się nawiązanie współpracy z innymi uczelniami w zakresie stworzenia możliwości wyjazdów krótkoterminowych lub m.in. w ramach praktyk programu Erasmus+.

Zalecane jest stworzenie warunków do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności z uwzględnieniem potrzeb studentów np. poprzez stworzenie możliwości wyjazdów krótkoterminowych lub w ramach praktyk programu Erasmus+. Z uwagi na wąski zakres udostępnianych informacji na stronie internetowej Uczelni zalecana jest ich aktualizacja. Biorąc pod uwagę, że pakiet informacyjny pod nazwą „Księga Jakości” stanowi istotne opracowanie, warto rozważyć możliwość udostępnienia jego treści np. drogą elektroniczną wysyłając na adresy mailowe studentów podane w kwestionariuszach o przyjęcie na studia.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2. monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3. weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4. zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9. sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

*Ocena - **Znacząco***

Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

Polityka jakości realizowana w Uczelni jest częścią Strategii rozwoju Uczelni na lata 2013-2017. Cele jakościowe zostały wyrażone również w akcie wewnętrznym wprowadzającym Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. WSZJK został zdefiniowany w 2012 r. jako kompleksowy zbiór procedur ewaluacji treści, środków, warunków, przebiegu i rezultatów kształcenia akademickiego w WSH-E. Podkreślono również, że WSZJK ma umożliwić syntetyczny przegląd możliwie wszystkich aspektów procesu kształcenia oraz łatwy i szybki dostęp organów Uczelni – w zakresie ich kompetencji – do zgromadzonych i na bieżąco aktualizowanych informacji. Główne cele działania Systemu jest wspomaganie organów Uczelni w zakresie:

- nadzoru i kontroli przebiegu procesu edukacji oraz jakości jego rezultatów, a w szczególności zapobiegania i przeciwdziałania negatywnym zjawiskom, m.in. w oparciu o system antyplagiatowy przyjęty na Uczelni,
- jak najlepszego przygotowania jednostek Uczelni do poddawania się cyklicznym procedurom akredytacji zewnętrznej – przeprowadzanej przez Polską Komisję Akredytacyjną,
- systemowego planowania zmian w procesie kształcenia, umożliwiających adekwatne dostosowywanie oferty edukacyjnej (w aspekcie treści oraz form realizacji) do dynamicznie zmieniających się zapotrzebowań społecznych.

W celu zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, Rektor powołał w 2012 r. Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi: Prorektor ds. Ogólnych,

Dziekan, przedstawiciel nauczycieli akademickich i przedstawiciele studentów. Zakres działania Zespołu obejmuje w szczególności:

- określanie celów i strategii zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia,
- koordynację i pomoc w pracach przy projektowaniu programów kształcenia oraz dokonywaniu zmian w programach kształcenia na poszczególnych specjalnościach,
- opiniowanie, monitorowanie i okresowy przegląd programów kształcenia i zakładanych efektów kształcenia,
- monitoring i doskonalenie procesu kształcenia, w tym w szczególności stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz programów studiów (zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia), a także z wytycznymi uchwalonymi przez Senat Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej,
- gromadzenie, analizowanie i wykorzystanie przy projektowaniu i doskonaleniu programów kształcenia opinii interesariuszy zewnętrznych,
- opracowanie procedury i zasad monitorowania osiągania zakładanych efektów kształcenia na realizowanych zajęciach dydaktycznych, w tym również w procesie dyplomowania,
- doskonalenie metod i form weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na wszystkich zajęciach dydaktycznych,
- opiniowanie poprawności przydziału zajęć dydaktycznych,
- opracowanie kryteriów i procedury oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, dokonywanej przez studentów,
- opracowanie polityki, określającej cele oraz strategię zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w jednostce,
- opracowanie procedur zapewnienia jakości kształcenia, określających sposoby realizowania przyjętych przez jednostkę założeń i celów.

Podczas wizytacji udostępniono ZO Księgę Jakości Kształcenia przyjętą w dniu 1 października 2015 r. Na podstawie analizy dokumentu oraz rozmów z przedstawicielami Uczelni ustalono, że Księga stanowi szczegółowy opis i prezentację Uczelni, a także procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. Jej elementem są m.in. wizja rozwoju Uczelni, program kształcenia, zasady odbywania praktyk, zasady procesu dyplomowania. Księga Jakości Kształcenia, pomimo nazwy, która mogłaby to sugerować, nie uwzględnia procesów związanych z funkcjonowaniem WSZJK, stanowi zaś bardzo szczegółowe opracowanie dotyczące procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

Zgodnie ze Statutem Uczelni obowiązującym od 1 października 2015 roku, Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna jest Uczelnią jednowydziałową. Kompetencje Rady Wydziału pełni Senat Uczelni. Organem opiniodawczo-doradczym Rektora w sprawach bieżących Uczelni jest kolegium Rektorskie, w którego skład wchodzi: Rektor jako przewodniczący, Prorektor, Dziekan, Kanclerz. Wątpliwości ZO wzbudza skład Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. Jego członkami są: Prorektor ds. Ogólnych oraz Dziekan, jeden przedstawiciel nauczycieli akademickich oraz dwóch przedstawicieli studentów. Warto rozważyć powołanie do Zespołu większej liczby osób niepiastujących funkcji kierowniczych, co z pewnością przyczyni się do wdrożenia w działania WSZJK liczniejszych reprezentantów kadry oraz zapewni inne spojrzenie na pewne aspekty kształcenia na ocenianym kierunku, być może

odmienne od perspektywy osób funkcyjnych. ZO zwraca również uwagę na informację zawartą w Księdze Jakości nt. Rady Programowej, zgodnie z którą większość Rady stanowią osoby funkcyjne, w tym będące członkami Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. W toku wizytacji ustalono, że ww. Rada formalnie nie funkcjonuje co jest związane m.in. ze wspólnym członkostwem ww. osób w innych gremiach i bieżącej współpracy w ramach pełnienia funkcji kierowniczych. Biorąc pod uwagę powyższe wydaje się, że Uczelnia powinna dokonać przeglądu struktury zadaniowo-instytucjonalnej WSZJK w celu jej pełnego dostosowania do swojej specyfiki, w tym zasobów kadrowych, którymi dysponuje i realizowanych w ramach WSZJK zadań.

ZO zwraca uwagę na informację zawartą w Księdze Jakości nt. Rady Programowej, zgodnie z którą większość Rady stanowią osoby będące członkami Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia. W toku wizytacji ustalono, że ww. Rada formalnie nie funkcjonuje co jest związane m.in. ze wspólnym członkostwem ww. osób w innych gremiach i bieżącej współpracy w ramach pełnienia funkcji kierowniczych.

6.1.1.

W odniesieniu do wizytowanego kierunku Senat Uczelni przyjął efekty kształcenia stanowiące załącznik nr 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 r. w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (Dz. U. z 2013 r. poz. 1273). Nadzór merytoryczny nad pracami dotyczącymi projektowania efektów kształcenia i ich zmian sprawują: Dziekan oraz Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia. W oparciu o materiały przygotowane przez Dziekana we współpracy z nauczycielami akademickimi, Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia poddaje ocenie programy nauczania z punktu widzenia zapewniania jakości kształcenia, efektów kształcenia oraz ustala wnioski wynikające z tych ocen. Program studiów jest opiniowany przez samorząd studencki. Ponadto przedstawiciele tej grupy społeczności akademickiej jako członkowie Senatu (w wymiarze zgodnym z art. 61 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym) oraz Zespołu Zapewniania Jakości Kształcenia mogą wyrażać swoje opinie i uczestniczą w podejmowaniu decyzji. W odniesieniu do wpływu na proces kształcenia interesariuszy zewnętrznych, podczas spotkań z ZO, przedstawiciele Uczelni podkreślali regularne kontakty z dyrektorami i pracownikami służby więziennej (ZK w Strzelinie, ZK w Brzegu, ZK nr 1 we Wrocławiu), Ośrodka Terapii Zajęciowej, Urzędu Miejskiego w Brzegu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz okolicznych szkół podstawowych. Ponadto w grupie studentów są również pracownicy, niektórych z ww. instytucji co pozwala na przenikanie informacji dotyczących przydatności osiągniętych efektów kształcenia na rynku pracy oraz aktualnego zapotrzebowania pracodawców. Coroczne przeglądy programów kształcenia dokonywane w odniesieniu do wizytowanego kierunku doprowadziły do modyfikacji, np. na prośbę studentów modułu profilaktyka psychopedagogiczna z elementami terapii zwiększono liczbę godzin z przedmiotu *metody pracy z grupą*. Na przedmiocie *psychologia wychowania* zmieniono metodę weryfikacji efektów kształcenia z kolokwium na projekt. Warto również podkreślić, że zgodnie z sugestiami przedstawicieli służby więziennej zmieniono program w tym przedmiotowe efekty kształcenia modułu wybieralnego i przekształcono go w moduł pedagogika resocjalizacyjna z interwencją kryzysową.

6.1.2.

Ocena stopnia realizacji efektów kształcenia obejmuje wszystkie przedmioty realizowane na wizytowanym kierunku oraz proces dyplomowania. W odniesieniu do przedmiotów źródła danych dla oceny stopnia realizacji efektów kształcenia i stosowane metody zostały określone w sylabusach, zaś w przypadku procesu dyplomowania w stosownych dokumentach

wewnętrznych. Nauczyciele akademicy weryfikują założone cele po zakończeniu zajęć i sprawdzeniu stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Prowadzący wypełniają kartę weryfikacji celów kształcenia dla każdego przedmiotu i przekazują razem z protokołami zaliczeniowymi Zespołowi Zapewniania Jakości Kształcenia. Karta weryfikacji umożliwia ocenę realizacji celów kształcenia według obszarów: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w skali: w pełni, częściowo, nie zrealizowano. Poza określeniem każdej kategorii we wskazanej skali istotnym elementem wprowadzonego narzędzia jest pole *uwagi i wyjaśnienia*, które w założeniu powinno służyć diagnozie oraz zdefiniowaniu przyczyn braku pełnego osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Przeprowadzona przez Zespół Oceniający PKA analiza wypełnionych kart weryfikacji wykazała przypadki, gdy pomimo określenia przez nauczyciela, że niektóre efekty kształcenia zostały osiągnięte częściowo lub nie zostały zrealizowane nie jest uwzględniane wyjaśnienie przyczyn tego stanu, pomijane jest również formułowanie uwag lub zaleceń. Wydaje się, że w takiej sytuacji kwestionariusz powinien przewidywać konieczność uzasadnienia trudności w odniesieniu do realizacji efektów kształcenia uniemożliwiających lub wpływających negatywnie na osiąganie efektów przez studentów, a także sugerowanych zmian (w przypadku, gdy wskazana przez nauczyciela przyczyna uzasadnia podjęcie jakichś działań). Pozytywnym aspektem takiego rozwiązania byłoby uzyskiwanie pogłębionych opinii, które mogłyby przyczynić się do doskonalenia stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. ZO zwraca uwagę, że pomimo opracowania ww. narzędzia w roku akademickim 2013/2014 nie jest jasny sposób jego wykorzystania oraz dalszego oddziaływania w zakresie doskonalenia stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Należy również podkreślić, że zarówno w raporcie samooceny, jak i podczas wizytacji nie przedstawiono informacji, które świadczyłyby o dotychczasowej analizie pozyskiwanych w tym procesie danych.

6.1.3.

Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć opiera się na rozwiązaniach określonych w regulacjach wewnętrznych (Regulaminie Studiów, dokumentacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, zasadach dyplomowania, zasadach odbywania praktyk zawodowych). Monitorowanie metod weryfikacji efektów kształcenia *ex ante* jest realizowane poprzez coroczne przeglądy sylabusów. Dodatkowo Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia dokonuje weryfikacji i zatwierdza tematy prac dyplomowych.

Po zakończeniu zajęć nauczyciele akademicy są odpowiedzialni za przygotowanie i złożenie w dziekanacie tzw. teczki przedmiotu, której zawartość obejmuje: sylabus przedmiotu, listy obecności studentów na zajęciach, opis kryteriów oceny prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych oraz pisemny lub elektroniczny zapis prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych. Należy zatem stwierdzić, że opracowano rozwiązania, które umożliwiają podjęcie działań związanych z monitorowaniem *ex post* metod weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. W toku wizytacji ZO ustalił jednak, że dotychczas nie opracowano zasad takiego postępowania oraz że takie działania nie były podejmowane np. w formie analizy prac etapowych lub pytań egzaminacyjnych w kontekście trafności ich doboru w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia.

W celu przeciwdziałaniu naruszeniu praw autorskich i nieuprawnionemu wykorzystywaniu cudzej własności intelektualnej wszystkie prace dyplomowe są weryfikowane programem antyplagiatowym. Do każdej wprowadzonej pracy, system generuje raport podobieństwa zawierający wyliczone współczynniki podobieństwa danej pracy do innych tekstów oraz informacje dotyczące fragmentów pracy zidentyfikowanych przez system jako identyczne z tekstami z bazy danych oraz Internetu.

Jednym z elementów Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest ocena prowadzonych zajęć. W kwestionariuszu badania opinii studentów o zajęciach ćwiczeniowych i projektowych zawarte zostały pytania odnoszące się do sposobów weryfikacji efektów kształcenia tj. czy prowadzący w pełni określił wymagania dotyczące warunków zaliczenia przedmiotu, czy wiadomości i umiejętności były sprawdzane systematycznie, a także czy ocenianie oraz wymagania były sprawiedliwe.

6.1.4.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się reguluje uchwała nr 7 Senatu WSH-E w Brzegu z dnia 26 lutego 2015 r. Analiza ww. aktu prawnego wykazała, że przyjęte zasady są zgodne z ogólnymi wytycznymi zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. ZO zwraca uwagę, że dotychczas potwierdzanie efektów uczenia się nie zostało w Uczelni objęte działaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

6.1.5.

W dokumencie określającym Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia zostało wskazane, że jednym z jego elementów jest ocena losów absolwentów. Uczelnia w latach 2010-2016 nie prowadziła monitoringu losów zawodowych absolwentów, który pozwalałby na ocenę przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia. Informacje o sytuacji absolwentów na rynku pracy były uzyskiwane jednostkowo w sposób nieformalny m.in. w ramach współpracy z instytucjami w których zatrudnieni są absolwenci wizytowanego kierunku. Podczas wizytacji ustalono, że opinie absolwentów będących pracownikami placówek opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych zostały uwzględnione w procesie planowanej od przyszłego roku akademickiego zmiany profilu kształcenia na wizytowanym kierunku z ogólnoakademickiego na praktyczny.

6.1.6.

W odniesieniu do wizytowanego kierunku realizowanych jest kilka procedur służących ocenie kadry prowadzącej proces kształcenia. Należą do nich: procedura ankietowego badania opinii studentów nt. nauczycieli akademickich, hospitacje, a także procedura okresowej oceny nauczycieli akademickich. Dokonana przez ZO analiza właściwych procedur, uwzględniająca cykliczność oraz stosowane kryteria, pozwala na pozytywną ocenę realizowanych działań. Wzory ankiet studenckich stanowią załącznik do dokumentu określającego Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (oddzielny kwestionariusz dla wykładów oraz zajęć ćwiczeniowych i projektowych). Kwestionariusze ankietowe składają się z pytań zamkniętych ocenianych przez studentów w skali 1-5 oraz jednego pytania otwartego, w którym studenci mogą swobodnie wyrazić swoje opinie o realizacji zajęć w zakresie nieobjętym pytaniami ankietowymi. Pierwsze pytania są wspólne dla obu ankiet i dotyczą uzyskania oceny studentów, w zakresie tego, czy wszystkie planowane zajęcia odbyły się, rozpoczynały się punktualnie, a czas ich trwania był zgodny z planem oraz przedstawienia przez prowadzącego na pierwszych zajęciach programu realizowanego przedmiotu. Dalsze pytania w zakresie oceny wykładów dotyczą sposobu prezentacji omawianych zagadnień, czy wykłady pomogły w przygotowaniu się do zaliczenia i zdania egzaminu, czy przyczyniły się do poszerzenia wiedzy oraz były inspiracją do samodzielnej nauki. Zawarte zostały także pytania badające opinie o dostępności zalecanej literatury oraz możliwości kontaktu z nauczycielem akademickim. Pytania w ankiecie odnoszące się do ćwiczeń dotyczą określania przez prowadzącego wymagań dotyczących zaliczenia przedmiotu, sposobu prowadzenia

zajęć umożliwiającego opanowanie wymaganych wiadomości i umiejętności, systematycznej weryfikacji osiągnięcia wiedzy i umiejętności. Pytania poruszają również zagadnienie możliwości konsultacji z nauczycielami akademickimi oraz sprawiedliwości oceniania. ZO ustalił, że w wyniku stosowania procedur odnoszących się do monitorowania kadry prowadzącej proces kształcenia Uczelnia podejmuje stosowne działania naprawcze, np. rozmowy ze słabiej ocenionymi pracownikami, hospitacje zajęć czy zmiany w obsadzie zajęć. Polityka kadrowa realizowana jest poprzez stałe analizowanie stanu kadry i nowych potrzeb w tym zakresie, przestrzeganie wymagań kwalifikacyjnych przy zatrudnianiu i przydzielaniu obowiązków pracownikom dydaktycznym. Kadra dydaktyczna poddawana jest ciągłej analizie dotyczącej dorobku naukowego, doświadczenia praktycznego i dydaktycznego w uprawianej dziedzinie i dyscyplinie naukowej, kompetencji do prowadzenia przedmiotów i prac dyplomowych oraz spełniania wymogów minimum kadrowego. Pracowników zachęca się, aby starali się o staże naukowe, granty państwowe i udział w ogólnopolskich projektach badawczych, np. Forum Andragogów, Letnia Szkoła Pedagogów.

W odniesieniu do kadry wspierającej proces kształcenia studenci, za pośrednictwem procesu ankietyzacji, mają możliwość oceny pracy dziekanatu. ZO zwraca jednak uwagę, że podczas wizytacji nie przedstawiono żadnego opracowania/sprawozdania wspomnianego procesu. Uczelnia zapewnia wsparcie pracownikom administracyjnym. Biorą oni udział w szkoleniach i warsztatach – w roku akademickim 2014/2015 odbywały się szkolenia: Radzenie sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym – dla pracowników administracyjnych (kadry i płace); Doskonalenie umiejętności interpersonalnych z elementami obsługi studenta – szkolenie dla pracowników dziekanatu i rektoratu.

6.1.7.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia przewiduje ocenę zajęć przez studentów po każdym roku akademickim. Proces ankietyzacji przeprowadzany jest w formie papierowej, z zachowaniem pełnej anonimowości. Wyniki są udostępniane studentom poprzez umieszczanie na tablicy ogłoszeń przy dziekanacie rankingu nauczycieli akademickich. Z rozmów przeprowadzonych przez ZO ze studentami kierunku wynika, iż mają oni niewielką świadomość zasadności przeprowadzania oceny nauczycieli akademickich. Studenci nie mają wiedzy na temat dalszej analizy wyników ankiet, tym samym z ich punktu widzenia, nie stanowią one istotnego elementu zapewniania jakości kształcenia na wizytowanym kierunku. Należy jednak podkreślić, że w zakresie wykorzystywania oceny dokonywanej przez studentów zidentyfikowano podejmowanie działań naprawczych, m.in. w postaci rozmów z osobami, które uzyskały słabsze wyniki, hospitacje zajęć czy zmiany w obsadzie zajęć, np. w roku akademickim 2014/2015 m.in. w związku z bardzo niską oceną studentów Uczelnia rozwiązała stosunek pracy z jednym nauczycielem akademickim. Wyniki ankiet studenckich stanowią również element oceny okresowej nauczycieli akademickich.

6.1.8.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia monitorowanie zasobów materialnych i środków wsparcia służących właściwej realizacji procesu kształcenia. Studenci za pośrednictwem procesu ankietyzacji mają możliwość oceny bazy lokalowej, wyposażenia sal dydaktycznych i laboratoryjnych oraz biblioteki w odniesieniu do kryteriów: dostępu do księgozbioru i czasopism, obsługi i organizacji, dostępności lektur obowiązkowych oraz dostępności czytelników. Należy jednak podkreślić, że z uwagi na brak analizy oraz formułowania wniosków z przeprowadzanych badań ankietowych w tym zakresie, nie jest możliwe

określenie poziomu skuteczności narzędzia w odniesieniu do monitorowania, oceny i doskonalenia warunków realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów w odniesieniu do zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej. Niezależnie od przeprowadzanej ankietyzacji ocena systemu wsparcia studentów i stanu infrastruktury prowadzona jest na bieżąco w ramach obowiązków władz Uczelni i Wydziału oraz nauczycieli akademickich, którzy są zobowiązani do informowania kierownictwa o potrzebie zakupu np. literatury i wyposażenia sal dydaktycznych.

6.1.9.

Organem inicjującym działania doskonalące i monitorującym sposób działania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości w odniesieniu do wizytowanego kierunku jest Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia, który jest odpowiedzialny m.in. za opiniowanie, monitorowanie i okresowy przegląd programów kształcenia, w tym zakładanych efektów kształcenia; monitorowanie i doskonalenie procesu kształcenia, w tym w szczególności stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz programów studiów, a także za sporządzanie sprawozdań z realizowanych działań. Należy stwierdzić, że działania dotyczące gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia nie mają jeszcze charakteru kompleksowego. Widoczna jest ograniczona analiza niektórych elementów Systemu, w tym przede wszystkim brak opracowywania wyników ankiet prowadzonych wśród studentów dotyczących satysfakcji ze studiowania. Dodatkowo zwraca uwagę ograniczenie sprawozdań z ankietyzacji dot. kadry prowadzącej proces kształcenia do wskazywania jedynie średniej oceny uzyskanej łącznie przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na poszczególnych specjalnościach. Należy jednoznacznie stwierdzić, że wyniki ww. badań nie są cyklicznie w pełny sposób opracowywane w postaci podsumowań, analiz dokonanych przez jednostki odpowiedzialne za zapewnianie jakości, rekomendacji czy planowanych do wprowadzenia działań naprawczych.

Podobna sytuacja ma miejsce w odniesieniu do gromadzonych przez Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia kwestionariuszy ankietowych wypełnianych przez nauczycieli akademickich, które dotyczą stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Wydaje się, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim brak określonych w ramach WSZJK zasad gromadzenia, analizowania i dokumentowania ww. działań.

6.1.10

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia uwzględnia dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku. Studenci mają zapewniony dostęp do programów studiów, sylabusów, efektów kształcenia, druków umożliwiających obsługę w zakresie pomocy materialnej oraz innych spraw administracyjnych za pośrednictwem dziekanatu, tablic informacyjnych w budynkach Uczelni oraz częściowo za pośrednictwem strony internetowej. W ramach WSZJK nie opracowano dotychczas mechanizmów monitorowania tego obszaru, należy jednak podkreślić, że przyjętą i przede wszystkim skuteczną praktyką jest zgłaszanie przez studentów wszelkich uwag w tym zakresie bezpośrednio pracownikom dziekanatu. Warto rozważyć publikowanie na stronie internetowej informacji dotyczących funkcjonowania WSZJK, w tym realizowanych działań projakościowych i wyników uzyskiwanych w trakcie monitorowania procesu kształcenia. Wydaje się, że upowszechnianie takich informacji wśród kandydatów na studia, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego może przynieść Uczelni wiele potencjalnych korzyści, będących efektem zwiększenia świadomości ww. grup interesariuszy

w odniesieniu do ciągłego dążenia przez Uczelnię do zapewniania odpowiedniej jakości świadczonych usług,

3. Uzasadnienie

W odniesieniu do wizytowanego kierunku identyfikuje się działania zorientowane na monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia, choć Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia wymaga dalszej refleksji, doskonalenia i wdrożenia niektórych działań. Ponownej analizy wymaga również struktura zadaniowo-instytucjonalna WSZJK. Z punktu widzenia ZO System nie jest jeszcze kompleksowy w odniesieniu do uwzględnionych w nim elementów, ze względu na brak działań dot. monitorowania metod weryfikacji efektów kształcenia oraz usystematyzowanych rozwiązań umożliwiających ocenę losów absolwentów zadeklarowaną w dokumencie wprowadzającym WSZJK. Widoczna jest również ograniczona analiza niektórych elementów Systemu, w tym przede wszystkim wyników ankiet prowadzonych wśród studentów dot. satysfakcji ze studiowania. Nie są one cyklicznie w pełny sposób opracowywane w postaci podsumowań, analiz dokonanych przez jednostki odpowiedzialne za zapewnianie jakości, rekomendacji czy planowanych do wprowadzenia działań naprawczych. Podobna sytuacja została zidentyfikowana w odniesieniu do gromadzonych przez Zespół Zapewniania Jakości Kształcenia kwestionariuszy ankietowych, wypełnianych przez nauczycieli akademickich, które dotyczą stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Należy jednak podkreślić, że w odniesieniu do niektórych spośród podejmowanych działań projakościowych zidentyfikowano dokonywane na tej podstawie modyfikacje procesu kształcenia mające na celu jego doskonalenie, co pomimo obszarów wymagających dalszych prac wskazuje na znaczącą skuteczność Systemu.

Zalecenia

- Warto rozważyć powołanie do Zespołu większej liczby osób niepiastujących funkcji kierowniczych, co z pewnością przyczyni się do wdrożenia w działania WSZJK liczniejszych reprezentantów kadry oraz zapewni szersze spojrzenie na pewne aspekty kształcenia na ocenianym kierunku, być może odmienne od perspektywy osób funkcyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe wydaje się, że Uczelnia powinna dokonać przeglądu struktury zadaniowo-instytucjonalnej WSZJK w celu jej pełnego dostosowania do swojej specyfiki, w tym zasobów kadrowych, którymi dysponuje i realizowanych w ramach WSZJK zadań.
- należy zmodyfikować kwestionariusz (W zakresie monitorowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia,) ankiety skierowany do nauczycieli akademickich wprowadzając konieczność uzasadnienia trudności w odniesieniu do realizacji efektów kształcenia, które uniemożliwiły lub wpłynęły negatywnie na osiąganie efektów przez studentów. Pozytywnym aspektem takiego rozwiązania byłoby uzyskiwanie pogłębionych opinii, które mogłyby przyczynić się do doskonalenia stopnia osiągnięcia efektów kształcenia.
- W zakresie monitorowania i doskonalenia systemu weryfikacji efektów kształcenia rekomenduje się podjęcie działań związanych z monitorowaniem jego funkcjonowania *ex post*, np. poprzez analizę prac etapowych, pytań egzaminacyjnych, zagadnień problemowych, zadanych projektów etc. w kontekście trafności ich doboru w odniesieniu do zakładanych efektów kształcenia.
- Biorąc pod uwagę zadeklarowaną w dokumencie wprowadzającym WSZJK ocenę losów absolwentów, wydaje się, że Uczelnia powinna podjąć działania zmierzające

do opracowania i wdrożenia usystematyzowanych rozwiązań w tym zakresie.

- Ze względu na stwierdzoną przez ZO ograniczoną analizę niektórych elementów Systemu, należy podjąć działania zmierzające do stworzenia jednolitego mechanizmu analizowania i wykorzystywania informacji dotyczących zapewniania jakości kształcenia, ze szczególnym uwzględnieniem ankietyzacji prowadzonej wśród studentów oraz działań związanych z monitorowaniem przez nauczycieli akademickich stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na poszczególnych przedmiotach.
- Wobec istniejącego problemu niskiej świadomości studentów w odniesieniu do istoty i roli procesu ankietyzacji dotyczącego różnych elementów procesu kształcenia, zalecane jest podjęcie działań zmierzających do zmiany takiego stanu rzeczy, co może zostać osiągnięte m.in. przez organizację cyklicznych spotkań władz Jednostki/Uczelni ze studentami wizytowanego kierunku np. po każdym semestrze. Studenci podczas rozmowy z władzami Jednostki/Uczelni mieliby możliwość zgłoszenia swoich uwag dotyczących programu studiów oraz innych kwestii. Takie spotkania mogłyby stworzyć studentom możliwość zgłoszenia swoich postulatów bezpośrednio do władz Jednostki/Uczelni oraz bieżących dyskusji, co jest istotne z uwagi na formę prowadzonych studiów. Należy zwrócić uwagę, iż prowadzenie studiów wyłącznie w trybie niestacjonarnym utrudnia zaangażowanie studentów w regularne spotkania gremiów związanych z procesem zapewniania jakości.
- ZO sugeruje zamieszczanie na stronie internetowej informacji dotyczących funkcjonowania WSZJK, w tym realizowanych działań projakościowych i wyników uzyskiwanych w trakcie monitorowania procesu kształcenia. Wydaje się, że upowszechnianie takich informacji wśród kandydatów na studia, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego może przynieść Uczelni wiele potencjalnych korzyści, będących efektem zwiększenia świadomości ww. grup interesariuszy w odniesieniu do ciągłego dążenia przez Uczelnię do zapewniania odpowiedniej jakości świadczonych usług,

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Jednostka, wskazała następujące swoje mocne strony: wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną z udokumentowanym dorobkiem naukowym, czynne uczestnictwo pracowników naukowo-dydaktycznych w ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych, wydawane publikacje, dobrze rozwiniętą współpracę ze środowiskiem lokalnym, władzami miasta i powiatu, integrację ze środowiskiem osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją z którymi to wskazaniai zespół oceniający się zgodził. Natomiast ZO stwierdził, podobnie, jak Uczelnia, konieczność dalszego doskonalenia prac Komisji ds. Jakości Kształcenia, większego udziału nauczycieli akademickich w krajowych i międzynarodowych projektach badawczych i wymianie międzynarodowej.

Dobre praktyki

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

